

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Adoptioperheet ry, Adoptivfamiljer rf on adoptiolasten vanhempien, adoptiota harkitsevien, adoptioprosessissa mukana olevien ja adoptoitujen yhdistys, joka pyrkii toiminnallaan tukemaan adoptioprosessin eri vaiheissa olevia perheitä, ottamaan kantaa julkisuudessa käytävään adoptiokeskusteluun ja parantamaan adoptioperheiden yhteiskunnallista asemaa. Adoptioperheet ry näkee päätehtäväkseen adoptiolasten ja heidän vanhempiensa tukemisen, jotta perheet kykenevät kasvattamaan alkuperältään erilaista lasta tämän kehityksessä kohti tasapainoista aikuisuutta.

Yhdistys järjestää muun muassa koulutus- ja keskustelutilaisuuksia ja tutustumismahdollisuuksia adoptioperheiden kesken sekä julkaisee järjestölehteä ja hoitaa adoptioperheitten edunvalvontaa. Yhdistys on valtakunnallinen, adoptiopalvelunantajista riippumaton ja sen jäseniksi voivat kuulua sekä kotimaasta että ulkomailta adoptoineet tai adoptiota harkitsevat, adoptoidut henkilöt sekä muuten yhdistyksen tavoitteita tukevat henkilöt. Yhdistys on perustettu 18.1.1997 eli toimintakausi on yhdistyksen kuudestoista. Ainoana kotimaisten ja kansainvälisten adoptioperheiden vertaisjärjestönä Adoptioperheet ry:llä on mittava kokija-asiantuntijuus adoptiosta ja adoptioperheen elämisestä.

15-vuotisjuhlavuoden kunniaksi yhdistys jalkautuu jäsenistön pariin ja panostaa vapaaehtoistoiminnan tukemiseen ja organisoimiseen. Toimintavuoden keskeisin tavoite on aloittaa vapaaehtoistoiminnan koordinoiti tavalla, joka tuottaa lisäarvoa adoptiokentälle ja tekee vapaaehtoistyöstä entistä houkuttelevampaa ja palkitsevampaa.

Toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut muutoksia adoptioprosessien pidentyessä ja monien prosessien keskeytyessä. Uusi adoptiolaki tulee voimaan vuoden 2012 aikana ja se saattaa muuttaa käytäntöjä osin merkittävästikin. Suomessa voimistunut maahanmuuttajakriittinen puhe ja suoranainen rasismi vaikuttavat myös adoptoitujen lasten, nuorten ja aikuisten elämään.

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTA...2	Muu viestintä...9
Vapaaehto- ja vertaistoiminta...2	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA...9
Rekrytointi, perehdytys ja koulutus...2	Uutta toimintaa...9
Työnohjaus ja tuki...3	Järjestön hallinnoimat projektit...10
Tapahtumat...3	Osallistuminen muihin projekteihin...10
Paikallistoiminta...4	JÄSENET...10
Vertaistuki...4	HALLINTO...10
PERUSJÄRJESTÖTYÖ...5	Toimitilat...11
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvonta...5	Luottamushenkilöt...11
Neuvonta ja ohjaus...6	Henkilökunta...11
Osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen...6	Taloushallinto ja varainhankinta...11
TIEDOTUS JA VIESTINTÄ...6	Verkostoituminen...12
Järjestölehti Adoptioperheet...7	KOULUTUS...12
Aineistot...7	Järjestön omiin työntekijöihin kohdistuva...12
Julkaisut...8	Jäsenistöön ja luottamushenkilöihin kohdistuva...12
Verkkoviestintä...8	Ulkopuoliseen ammattihenkilöstöön kohdistuva...12
Ammattilaisille tiedottaminen...8	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA...13
Kirjasto...9	Vaikuttaminen kansainvälisissä verkostoissa...13
	TOIMINNAN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI...13

TOIMINTA

Vapaaehtois- ja vertaistoiminta

Adoptioperheet ry:n toiminta ja vaikuttavuus perustuvat laajalle vapaaehtoistyön panokselle, joka on mukana kaikilla ydintoiminnan osa-alueilla. Vuonna 2012 aloitetaan vapaaehtoistehtävien kartoittaminen ja kattavampi toimintaohjeiden laatiminen, jotta osallistuminen mahdollistuisi yhä useammalle jäsenelle. Pyritään löytämään vaatavuusasteeltaan erilaisia tehtäviä, jotta ”ruuhkavuosia” elävät jäsenet pääsevät vaikuttamaan niin paikallisesti kuin valtakunnallisella tai kansainvälisellä tasolla. Toisaalta yhdistyksessä riittää myös vaativaa erityisosaamista edellyttäviä tehtäviä haasteita janoaville.

Vapaaehtoisten apua tarvitaan erityisesti lehden toimittamisessa, paikallisryhmien vetämisessä ja tapahtumien järjestämisessä. Hallituksen jäsenet antavat oman vapaaehtoispanoksensa yhdistyksen toiminnan kehittämiseksi. Myös ei-valtakunnallinen ja toimialakohtainen edunvalvonta jää paikallistoimijoiden varaan yhdistyksen antaessa neuvoja ja taustatukea.

Adoptiokentällä tapahtuvat muutokset sekä yhdistyksen toimintaan kohdistuvien toiveiden ja tarpeiden monipuolistuminen edellyttävät vapaaehtoistoiminnan laajentamista entisestään. Ensisijaista on aloittaa toimet nykyisten, usein pitkäaikaisten vapaaehtoisten jaksamisen tukemiseksi. Näin varmistetaan toiminnan jatkuvuus.

Yhdistys teettää kevään ja kesän aikana tutkimuksen vapaaehtoistoiminnasta ja vertaistuesta. Tutkimuksen ja strategian päivityksen valmistuttua pyritään palkkaamaan yhdistykselle vapaaehtoistoiminnan koordinaattori.

Tavoite 1: Adoptioperheet ry jatkaa vapaaehtoistoiminnan kehittämistä. Syyskaudella 2012 palkataan vapaaehtoistoiminnan koordinaattori.

Rekrytointi, perehdytys ja koulutus

Pyritään madaltamaan vapaaehtoisten kynnystä tulla mukaan toimimaan adoptioperheiden hyväksi. Tämä aloitetaan määrittelemällä ja kuvaamalla erilaisia tehtäviä sekä tiedottamalla näistä tehtävistä muun muassa lehdessä ja nettisivuilla. Kuvaamalla vapaaehtoistoiminnasta saatavia osallisuuden, oppimisen ja onnistumisen kokemuksia herätetään kiinnostusta.

Vapaaehtoisten rekrytointi uusiin tehtäviin on osoittautunut kohtalaisen vaivattomaksi; uusia ja innokkaita toimijoita on riittänyt. Sen sijaan hiipuneisiin toimintoihin jatkajien löytäminen ja toiminnan uudelleen käynnistäminen on huomattavasti ongelmallisempaa. Kun yhdistys pystyy paremmin tukemaan vapaaehtoisiaan, he eivät rasitu, vaan päinvastoin voimaantuvat palkitsevassa tehtävässään. Tällöin toiminta vaikuttaa houkuttelevalta ja innostavalta tulevillekin toimijoille.

Perehdytys tapahtuu kirjallisten toimintaohjeiden avulla, ja henkilökohtaisesti. Vapaaehtoiseksi ryhtyvää saa perehdytystä yhdistyksen henkilökunnalta ja olemassa olevien tehtävien osalta myös muilta vapaaehtoisilta. Koulutuspäivissä huomioidaan uudet vapaaehtoiset. Koulutuspäivät järjestetään Helsingissä, Tampereella ja Jyväskylässä. Ryhmänvetäjiltä on tullut toiveita koulutusten sisällöistä ja niihin pyritään vastaamaan. Koulutusta voidaan järjestää yhdessä muiden järjestöjen kanssa.

Perhenetti-projektiin osallistuvat vapaaehtoiset käyvät Väestöliiton järjestämissä koulutuksissa. Ensimmäinen nettivertaisohjaajan peruskoulutus päättyy keväällä 2012 ja siihen osallistuneet voivat halutessaan osallistua jatkokoulutukseen ja myöhemmin kouluttajakoulutukseen.

Tavoite 2: Vapaaehtoisten määrä pysyy samana tai kasvaa vuoden aikana.

Tavoite 3: Vapaaehtoisille järjestetään kuusi koulutuspäivää vuoden aikana eri puolilla Suomea.

Tavoite 4: Vuoden loppuun mennessä kuusi vapaaehtoista on aloittanut Perhenetti-peruskoulutuksen ja yksi vapaaehtoinen on jatkanut jatkokoulutukseen.

Työnohjaus ja tuki

Kartoitetaan tarve työnohjaajakoulutuksen saaneen henkilön antamaan työnohjaukseen. Kokeillaan ryhmätyönohjausmallia koulutuspäivän yhteydessä.

Luento- ja seminaaripäivät tai kurssit eri puolilla Suomea on järkevintä järjestää yhteistyössä yhdistyksen henkilökunnan ja vapaaehtoisten kanssa. Laaditaan tapahtumajärjestäjän opas helpottamaan vapaaehtoisten työtä.

Vuonna 2011 tehdyn soittokierroksen mukaan ryhmänvetäjät kaipasivat kontaktia toisiinsa ja yhdistyksen järjestämisapua näiden kontaktien luomisessa. Toisilta ryhmänvetäjiltä kaivattiin konkreettisia ideoita toiminnan järjestämiseen, mutta myös yhteistä virkistytymistä. Saatua palautetta syvennetään yhteiskyselyllä Monimuotoiset perheet -verkoston vapaaehtoisille.

Tavoite 5: AdoptioPerheet ry:n vapaaehtoiset arvioivat yhdistykseltä saamansa tuen paremmaksi vapaaehtoisten kyselyssä 2012 kuin 2011, jolloin säännölliset kyselyt aloitettiin.

Tavoite 6: Yhdistyksen henkilökunta tapaa henkilökohtaisesti vuoden aikana 30 vapaaehtoista.

Tavoite 7: Ryhmätyönohjausta kokeillaan ja kerätään siitä palaute.

Tapahtumat

Yhdistys järjestää tapahtumia eri puolilla Suomea. Erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella vapaaehtoisilla on merkittävä rooli tapahtumien järjestämisessä. Sisältö tapahtumissa on yhdistyksen hengen mukainen: tietoa ja vertaistukea. Lisäksi vuonna 2012 yhteiskunnallinen vaikuttaminen on korostetusti mukana, koska adoptiolaki on muuttumassa. Tapahtumia järjestetään myös yhteistyössä muiden adoptiotoimijoiden ja perhejärjestöjen kanssa silloin, kun se on kokonaisuuden kannalta järkevintä. Perinteisesti yhteistyössä muiden adoptiotoimijoiden kanssa järjestettävä seminaaripäivä pidetään helmikuussa Oulussa.

Juhlavuoden kunniaksi pidetään kaikissa viidessä manner-Suomen läänissä kolmiportainen tapahtuma, jossa huomioidaan ns. suuri yleisö, alueen jäsenistö ja vapaaehtoistoimijat. Suurelle yleisölle ja paikalliselle medialle kerrotaan, millainen tapa adoptio on perustaa perhe tai kasvattaa sitä. Esitellään uuden lain mukanaan tuomia seikkoja, kuten avoin adoptio, joka on toistaiseksi Suomessa hyödyntämätön mahdollisuus lastensuojelulle.

Jäsenistöille tarjotaan luento- ja koulutustyyppistä ohjelmaa aiheista, joille on kysyntää. Ryhmänvetäjät voivat välittää toiveita tai niitä voidaan tiedustella nettipohjaisella kyselyohjelmalla. Vapaaehtoisille tarjotaan läänitasolla mahdollisuus virkistäytymiseen esimerkiksi illallisen muodossa, joka toimii samalla tutustumismahdollisuutena lähialueen toimijoihin.

Tavoite 8: Järjestetään kolmelle eri kohderyhmälle tapahtuma jokaisessa manner-Suomen läänissä.

Paikallistoiminta

Adoptioperheet ry:n vahvuus on aito valtakunnallisuus. Yhdistyksellä on 30 - 40 eri puolilla Suomea toimivaa paikallisryhmää. Paikallinen verkostoituminen tukee erityisesti lasten mahdollisuuksia tutustua muihin adoptoituihin omassa lähiympäristössään, arkielämän tasolla. Ryhmät ovat pääsääntöisesti avoimia kaikille. Aran aiheen vuoksi suljettuihin ryhmiin pääsee mukaan ottamalla ensin yhteyttä ryhmän vetäjään.

Ryhmiä vetävät vapaaehtoiset yhdistyksen jäsenet, joista moni on ollut ryhmänvetäjän roolissa useita vuosia. Panostetaan aikaisempaa painokkaammin vapaaehtoisten jaksamiseen, ja järjestetään koulutusta ja virkistystä ryhmänvetäjien kyselystä saadun palautteen ja toiveiden mukaisesti.

Paikallisryhmiä tuetaan taloudellisesti tilavuokrissa ja luentotilaisuuksien järjestämisessä. Lisäksi vapaaehtoistoiminnan koordinaattori antaa käytännön apua paikallistoiminnan järjestämisessä ja uuden toiminnan käynnistämisessä. Yhdistys tiedottaa kokoontuvista ryhmistä pääasiassa nettisivuilla.

Tavoite 9: Toiminta ei lopu millään paikkakunnalla.

Tavoite 10: Kaksi tauolla ollutta paikallisryhmää aktivoituu toimimaan uudelleen.

Vertaistuki

Yhdistyksellä on loistavat mahdollisuudet vertaistuen tarjoamiseen, sillä toistaiseksi kaikki toimijat ovat adoption osalta kokijoita joko adoptiohakijan, adoptiovanhemman, adoptoidun tai edellä mainittujen läheisen roolissa. Yhdistys voi tukea jäseniään puhelimitse, sähköpostilla ja henkilökohtaisissa tapaamisissa sekä erilaisissa tapahtumissa. Neuvoja annetaan muun muassa adoptioprosessin aloittamisesta, edunvalvontaan liittyvissä kysymyksissä sekä autetaan löytämään erilaisia auttamispalveluita. Toimijoiden laajasta verkostosta löydetään oikea ihminen erilaisiin tarpeisiin ja elämäntilanteisiin.

Uutena vertaistuen muotona yhdistys tulee tarjoamaan netissä erilaisten teemallisten ryhmien kautta tapahtuvan keskustelun, joka ei ole sidoksissa maantieteelliseen sijaintiin ja osa ryhmistä on myös ajasta riippumattomia. Tätä Perhenetti-hanketta koordinoi Väestöliitto, ja Adoptioperheet ry:stä siihen osallistuu toiminnanjohtajan ja toimitussihteerin lisäksi vapaaehtoisia. Ensimmäiseen, keväällä 2012 päättyvään kurssikokonaisuuteen osallistuu kolme vapaaehtoista, jotka voivat halutessaan syventää koulutusta syksyllä 2012. Syksyllä alkaa myös uusi kierros peruskoulutusta, johon pyritään niin ikään saamaan kolme vapaaehtoista mukaan, jotta toimintaryhmiä olisi tarjolla monipuolisesti ja jotta kunkin

vapaaehtoisen työpanos pysyisi sopivan kokoisena. Henkilökunnan roolina on tukea vapaaehtoisten työtä ja suunnitella erilaisia sisältöjä hankkeeseen.

Adoptoituja lapsia ja nuoria pyritään tukemaan eri tavoin. Paikallisryhmissä ja koko perheen tapahtumissa lapset tapaavat toisiaan. Avustaviksi lastenhoitajiksi tapahtumiin pyritään saamaan vanhempia adoptoituja, jotka voivat näin toimia pienemmille roolimalleina. Kotimaasta ja ulkomailta adoptoitujen aikuisten järjestöjen (4 kpl) kanssa tehtävää yhteistyötä pyritään tiivistämään ja tekemään yhteisistä keskustelutapaamisista säännöllisiä. Pyritään järjestämään yhteinen tapahtuma aikuisten adoptoitujen kanssa.

Yhdistys on saanut hyvää palautetta pääsiäislomista, joten sellainen järjestetään jälleen 2012. Loma järjestetään Polvijärvellä Itä-Suomessa, jossa toimintaa on vähemmän kuin Etelä- ja Länsi-Suomessa.

Tavoite 11: Kartoitetaan miesten kokemuksia ja toiveita vertaistuen suhteen.

Tavoite 12: Perhenetti-hanke saadaan tukevasti käyntiin.

Tavoite 13: Järjestetään perheiden virkistysloma pääsiäisenä yhteistyössä lomajärjestön kanssa.

PERUSJÄRJESTÖTYÖ

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvonta

Yhdistyksen toiminnanjohtaja on ollut mukana oikeusministeriön asettamassa adoptiolakia uudistavassa työryhmässä, ja edunvalvontatyön painopisteenä on vuoden 2012 alkupuolella keskittyminen lakityöskentelyyn viimeistelyyn, jossa pyritään erityisesti tuomaan esiin adoptiovanhempien, adoptiolasta odottavien ja adoptoitujen näkökulmaa. Lain vaikutus adoptio toimintaan Suomessa on erittäin laaja ja pitkäkestoinen.

Uuden adoptiolain tullessa voimaan tiedotetaan ja neuvotaan muutosten vaikutuksesta perheiden elämään. Uusi laki astuu voimaan 1.7.2012. Uusitaan oikeusministeriön edustajan tai muun juridiikan asiantuntijan luentopuheenvuoro pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Yhdistys pyrkii tuomaan tietoa eri puolilla Suomea asuville. Lehdessä tiedotetaan lain muuttumisesta sekä suomen että ruotsin kielellä.

Kaikkia eduskuntaryhmiä tiedotetaan adoptio perheiden eriarvoisesta tilanteesta perhevapaiden suhteen. Pidetään yllä keskustelua sosiaali- ja terveysministeriöön päin. Pyritään saamaan mahdollisesti perustettavaan uuteen perhevapaatyöryhmään erilaisia perhetyyppisiä edustavien yhdistysten edustajia.

Edunvalvonnan ajankohtaisiin haasteisiin vastataan tarpeen mukaan. Yhdistyksen henkilökunta tarttuu pääasiassa valtakunnallisiin haasteisiin. Jäsenkuntaa rohkaistaan osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä vaikuttamaan paikallistasolla ja toimialakohtaisesti.

Kannustetaan muita adoptio toimijoita ja aikuisten adoptoitujen järjestöjä osallistumaan vaikuttamistyöhön tarjoamalla muun muassa taustatietoa edunvalvontakysymyksissä. Yhteistyötä jatketaan muiden lapsiperhejärjestöjen kanssa esimerkiksi vierailuin ja eduskuntaseminaarin järjestämisen muodossa. Adoptio perheet ry jatkaa Kelan asiakasraadissa tuoden esiin adoptio perheiden erityiskysymyksiä.

Tavoite 14: Tuodaan adoptiolain muutoshankkeessa esille perheiden näkökulma ja vaikutetaan lain toteutumiseen muodossa, joka mahdollistaa monipuolisen adoptio toiminnan tulevaisuuden Suomessa.

Tavoite 15: Edistytään konkreettisesti adoptio perheiden perhevapaiden tasa-arvoistumisessa muihin lapsiperheisiin verrattuna.

Tavoite 16: Herätetään keskustelua adoptiotuen riittävydestä kustannusten nousua. Kenialle pitää saada oma tukiluokka sen muita kontakteja selvästi korkeampien kulujen vuoksi.

Neuvonta ja ohjaus

Yhdistykseltä pyydetään neuvoja ja niitä annetaan kaikille kysyjille, ilman ajanvarausta ja myös virka-ajan ulkopuolella. Kyselyitä tulee puhelimitse, sähköpostitse, www-sivujen palautelomakkeen kautta ja henkilökohtaisesti yhdistyksen toimistolla, tapahtumissa, messuilla jne. Kysymyksiä tulee kaikenikäisiltä adoptoituilta, adoptiota suunnittelevilta, adoptiovanhemmilta, perheiden läheisiltä, ammattilaisilta ja viranomaisilta. Kaikille vastataan ja tarvittaessa ohjataan muun avun tai tuen piiriin.

Osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen

Jäsenkunnan osallistumismahdollisuudet paranevat, koska yhdistyksen parista löytyy mielekästä ja elämäntilanteeseen sopivaa tekemistä yhä useammalle. Tehostetulla rekrytoinnilla ja paremmalla perehdytyksellä uudetkin yhdistystoimijat uskaltavat mukaan. Aloitetaan jäsenperheiden nuorille suunnatun toiminnan suunnittelu.

Osa jäsenkunnasta ei halua tai voi itse olla aktiivisena tekijänä. Heidän osallistumismahdollisuuksistaan pyritään huolehtimaan järjestämällä tapahtumia eri puolilla Suomea. Tapahtumien hintataso pyritään pitämään mahdollisimman alhaisena, jotta jokaisella kiinnostuneella olisi mahdollisuus osallistua. Pyritään järjestämään mahdollisimman monen tilaisuuden aikana lastenhoito, joka mahdollistaa erityisesti yksinhuoltajien osallistumisen. Pariskunnistakin molemmat osallistuvat todennäköisemmin, jos lastenhoito on järjestetty.

Muistutetaan jäsenkuntaa moninaisista palautteenantokanavista, jotta henkilökunta ja vapaaehtoistoimijat ovat tietoisia kentän toiveista ja tarpeista.

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

Yhdistys pyrkii viestinnässään monipuolisuuteen niin kohderyhmien kuin viestinnän tapojen suhteen. Perinteisiä kanavia ovat olleet lehti, Infokansio, nettisivut ja kirjeet. Sähköiset välineet korvaavat yhä enemmän paperia, joten kirjeissä pyritään siirtymään sähköpostikirjeisiin, samoin Infokansion tarkoituksenmukaista muotoa mietitään. Sosiaalinen media haastaa oppimaan uudenlaista tapaa viestiä.

Jäsenistön ulkopuolisen viestinnän kärki on adoptiolain muuttumisessa. Lain muuttumisesta tiedotetaan muun muassa lapsettomuusklinikoita, jotta uudet kriteerit eivät yllätyksenä.

Yhdistyksen 15-vuotisjuhlavuosi antaa mahdollisuuden nostaa yleiseen keskusteluun yhdistyksen kannalta tärkeitä aiheita.

Tavoite 17: Adoptiolain muuttuminen vuoden 2012 aikana on potentiaalisilla adoptiohakijoilla tiedossa.

Tavoite 18: Mediastrategia päivitetään.

Järjestölehti Adoptioperheet

Adoptioperheet-lehti on paljon kiitosta saanut yhdistyksen lippulaiva, jota pyritään edelleen kehittämään laadukkaampaan suuntaan. Lehden kiitetyintä aineistoa ovat muiden kokijoiden kirjoitukset ja haastattelut. Vuonna 2012 Adoptioperheet-lehti on Suomen ainoa adoptioon keskittyvä lehti.

Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden vastaavana päätoimittajana on yhdistyksen toiminnanjohtaja, ja käytännön kokoamistyöstä vastaa osa-aikainen toimitussihteeri. Lehden toimittamiseen osallistuu vapaaehtoisten muodostama, pääasiassa internetissä keskusteleva lehtiryhmä. Lehtiryhmälle järjestetään 1-2 koulutus- ja ideointitapaamista, ja uusia lehtiryhmäläisiä rohkaistaan mukaan toimintaan.

Ensimmäinen 15-vuotisjuhlanumero on 1/2012, jossa tuodaan esiin helmiä aikaisempien vuosien artikkelien joukosta. Osaan tarinoista hankitaan seurantatietoja. Syksyn numeroissa esitellään lehden uudistunut ilme.

Ruotsinkielisten jäsenten mahdollisuus lukea lehden artikkeleita omalla äidinkielellään pyritään toteuttamaan joka lehdessä. Lehteä pyritään kehittämään myös siihen suuntaan, että se toimisi aikuistuvien adoptoitujen tukena ja tiedotuskanavana. Tässä tehdään yhteistyötä ruotsin- ja suomenkielisten aikuisille adoptoiduille suunnattujen yhdistysten kanssa. Kotimaasta adoptoineita ja adoptoituja pyritään jatkossakin tukemaan lehden välityksellä ja osa lehden jutuista kohdistetaan suoraan heille. Pyritään laajentamaan lehden näkökulmaa tuomalla mukaan kokemuskirjoituksia ja asiantuntija-artikkeleita myös ulkomailta. Kansainvälisten yhteyksien luomisessa hyödynnetään adoption edelläkävijämaiden adoptiolehtiä ja sosiaalista mediaa, kuten ulkomaisia adoptioaiheisia blogeja.

Jäsenistön mielipiteitä lehdestä kartoitetaan vuosittain.

Tehdään suunnitelma, miten lehteä käytetään sidosryhmäviestinnässä huomioiden esimerkiksi oppilaitokset, lapsettomuusklinit, päättäjät ja virkamiehet.

Tavoite 19: Toimitussihteerin suunnitelmallinen työpanos siirtää lehden painopistettä takaisin vapaaehtoisten tuottamaan aineistoon. Se myös mahdollistaa jäsenkunnan osallistumisen lehdenteon kaikkiin vaiheisiin suunnittelusta oikolukuun.

Tavoite 20: Lehden visuaalinen ilme päivitetään ja kuvitusta monipuolistetaan.

Tavoite 21: Jäsenistön tyytyväisyys lehteen pysyy vuoden 2011 tasolla.

Tavoite 22: Madalletaan uusien toimijoiden kynnystä tulla mukaan lehtityöhön julkaisemalla aiheeseen liittyvää aineistoa.

Aineistot

Yhdistyksen esite on uudistettu suomeksi ja ruotsiksi vuonna 2011. Uutta esitettä postitetaan laajasti muun muassa lapsettomuusklinitoille, adoptioeuvonnanantajille,

adoptiopalvelunantajille ja adoptiovalmennusryhmille, jotta potentiaaliset uudet jäsenet löytäisivät vertaistuen ja muun yhdistyksen toiminnan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Julkaisut

Yhdistys on julkaissut oppaat *Adoptiolapsi päivähoidossa*, *Adoptivbarnet i dagvården* ja *Adoptiolapsi neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa*. Päivähoito-oppaan suomenkielisen version ensipainoksen lähestyessä loppua harkitaan sen päivittämistä ja julkaisemista nettiversiona. Neuvola- ja kouluterveydenhuolto-opas pyritään kääntämään ruotsiksi.

Kouluopastyöryhmä jatkaa työskentelyä. Kouluopas voidaan saattaa valmiiksi loppuvuodesta, jos Finado-tutkimushankkeesta ehditään julkaista tieteellisiä artikkeleja teemoista, jotka ovat olennaisia adoptoitujen lasten ja nuorten koulunkäynnin kannalta.

Tavoite 23: Hankitaan rahoitus *Adoptiolapsi neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa* -oppaan kääntämiseksi ruotsin kielelle.

Verkkoviestintä

Yhdistys uudistaa vuoden aikana www-sivuja. Nettisivujen avulla pyritään jakamaan tietoa jäsenkunnan lisäksi myös adoptioperheiden läheisille, eri ammattiryhmille, opiskelijoille ja median edustajille. Harkitaan Infokansion materiaalin siirtämistä nettisivuille.

Facebook toimii nopeana viestintäkanavana ja sen käyttöä lisätään entisestään. Facebookin käytössä pyritään pääsemään tiedottamisesta dialogiin. Blogin perustamista harkitaan. Henkilökunnalle hankitaan osaamista sosiaalisen median tehokkaaseen käyttöön.

Pyritään aloittamaan säännöllinen tiedotus sähköpostikirjeitse. Vuonna 2011 Monimuotoiset perheet -verkoston hankkima Surveypal-ohjelma tarjoaa teknisen mahdollisuuden interaktiivisiin sähköpostikirjeisiin. Pyritään päivittämään koko jäsenistön sähköpostiosoitteet tehokkaan viestinnän mahdollistumiseksi.

Tavoite 24: Yhdistyksen nettisivujen uudistusta jatketaan tuoden sivuille uusia palveluita.

Tavoite 25: Facebook-tykkääjien määrä tuplaantuu vuoden 2012 aikana.

Ammattilaisille tiedottaminen

Ammattilaisten tietotaidon kasvaminen lisää adoptioperheiden hyvinvointia. Yhdistys jatkaa päivähoito-, neuvola- ja kouluterveydenhuolto-oppaiden aloittamaa opassarjaa kouluoppaalla.

Harkitaan päivähoito-oppaan julkaisemista sähköisessä muodossa. Haetaan rahoitusta neuvola- ja kouluterveydenhuolto-oppaan kääntämiseksi ruotsiksi.

Juhlavuoden pääpainon ollessa toisaalla jätetään messuille ja muihin ammattilaistapahtumiin osallistuminen lähivuosisia vähäisemmäksi.

Tavoite 26: Opas *”Adoptoitu lapsi ja nuori koulussa”* valmistuu loppuvuodesta.

Tavoite 27: *”Adoptiolapsi neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa”* -opas käännetään ruotsiksi.

Tavoite 28: Varmistetaan, että adoptiolakimuutoksesta tiedotetaan riittävästi kuntien sosiaalityöntekijöitä.

Kirjasto

Yhdistyksellä on laaja adoptioaiheinen kirjastokokoelma, jota pyritään laajentamaan ja kehittämään entisestään. Vuonna 2012 keskitytään hankkimaan kirjoja, joista on hyötyä erityistarpeisen lapsen adoptiovanhemmille. Kirjastosta tiedotetaan jäsenlehdessä.

Tavoite 29: Hankitaan yhteensä 10 kirjaa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi niin sanotusta special needs -adoptiosta.

Muu viestintä

Toiminnanjohtaja tekee pyynnöstä vierailuja ja pitää alustuksia erilaisissa tilaisuuksissa.

Tiedotusvälineitä avustetaan jakamalla tietoa adoptiosta ja etsimällä haastateltavia lehtihaastatteluihin sekä TV- ja radio-ohjelmiin. Yhdistyksellä on mediastrategia juhlavuotta ja adoptiolain muutosta koskien. Perheille on netissä tarjolla mediaohjeistus ja se toimitetaan lisäksi kaikille, joilta yhdistys pyytää mediayhteistyötä. Nettisivuille lisätään lomake, jolla perhe voi kertoa olevansa käytettävissä haastatteluun.

Tehdään yhteistyötä oppilaitosharjoittelijoiden ja opinnäytetöiden tekijöiden kanssa muun muassa antamalla tietoa, lähettämällä materiaalia, lainaamalla kirjoja sekä vierailemalla oppilaitoksissa. Opinnäytetöistä pyydetään raportoimaan yhdistykselle, mieluiten lehtikirjoituksen muodossa. Opinnäytetöitä on kattava valikoima yhdistyksen kirjastossa. Yhdistyksen lehden vuosikertaa lähetetään koemielessä oppilaitoksiin.

Yhdistyksen jäseniä ja muita adoptiotahoja palvellaan ilmoittamalla laajasti myös muiden järjestäjien tilaisuuksista lehdessä ja kotisivujen kalenterissa.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA

Uutta toimintaa

Uusia toimintamuotoja kehitetään huomioiden erityisryhmät adoptioperheiden keskuudessa sekä sidosryhmien toiminta. Pyritään kehittämään uudenlaista toimintaa kouluikäisille adoptoiduille. Suomesta adoptoineiden ja ruotsinkielisten perheiden tarpeita kartoitetaan, samoin erityisen pitkäaikaisten jäsenten toiveita toiminnalle tiedustellaan.

Pyritään järjestämään tilaisuus perheille, joilla on haastava tilanne, riippumatta siitä, onko lapsella diagnosoitua sairautta tai vammaa. Tutkitaan, millaisia mahdollisuuksia on järjestää sopeutumisvalmennuksen tyyppistä tukea tarvitseville perheille. Kartoitetaan, onko jäsenistössä kiinnostusta voimaannuttavalle parisuhdeviikonlopulle.

Yhdistys käynnistää tutkimushankkeen ja valmistelee toisen käynnistämistä. Tieteellisin menetelmin tarkastellaan vertaistuen laadullista ja toiminnallista arviointia ja kehittämistä.

Adoptiolain muutoksen myötä monipuolistuva kotimaisen adoption kenttä tarvitsee myös lähempää tarkastelua, jotta yhdistys voi vastata muutoksen mukanaan tuomiin haasteisiin.

Tavoite 30: Yhdistys saa uutta tietoa tutkimushankkeen kautta. Tutkimusasetelmat rakennetaan seurantatutkimukset mahdollistaen.

Järjestön hallinnoimat projektit

Adoptioperheet ry:llä ei ole alkamassa varsinaista omaa projektia vuonna 2012. Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiön avustuksella toteutetaan hanke ”*Diagnoosittomat*”. Sen tarkoituksena on tuottaa tietoa ja vertaistukea kiintymyssuhdehäiriöisten adoptoitujen lasten perheille.

Osallistuminen muihin projekteihin

Perhenetti-hankkeen jäsenistölle näkyvä toiminta käynnistyy (ks. kohta Vertaistuki). Adoptioperheet ry on yhteistyökumppanina myös toisessa Emma ja Elias -hankkeen kehittämisprojektissa. Pesäpuu ry käynnistää projektin ”*Sijoitettu lapsi koulussa – koulumenestys syrjäytymisen ennaltaehkäisijänä 2012- 2016*”. Adoptioperheet ry on toteuttanut ammattilaisille suunnittuja materiaaleja, ja yhdistykseltä onkin toivottu kumppanuutta erityisesti opettajien oppaiden tiimoilta. Vuoden 2012 aikana kartoitetaan yhteistyömahdollisuudet projektissa.

JÄSENET

Yhdistyksen jäsenmäärä on aikaisemmin kasvanut voimakkaasti (2002: 960, 2004: 1713, 2006: 2622, 2008: 3025, 2009: 2923, 2010: 2832, 2011: 3075), mutta viime vuosina kasvu on hidastunut ja yhdistyksen jäsenmäärä on jopa laskenut kahtena toimintavuonna. Eroamisen syinä nousee esiin kaksi ylitse muiden: adoptioprosessien keskeytyminen sekä adoptoitujen lasten kasvaminen aikuisiksi ja kotoa muutto. Jäsenet ovat pääasiassa pitkäaikaisia: 2011 jäsenenä olleista 18 % oli liittynyt yhdistykseen viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana.

Yhdistys pyrkii edelleen tavoittamaan kaikki uudet adoptioperheet ja lisäksi huomioimaan pitkäaikaiset jäsenet. Jäsenmäärän kasvattamiseksi tulee yhdistyksen tavoittaa ja motivoida jäsenyyteen ”uusien kasvojen” lisäksi jo adoptiomaailmassa olevat ei-jäsenet.

Tavoite 31: Yhdistyksen historian suurin jäsenmäärä eli reilusti yli 3000 jäsentä.

HALLINTO

Jäsenkuntaa rohkaistaan osallistumaan kevät- ja syyskokouksiin muun muassa järjestämällä kokousten yhteyteen kiinnostavaa ohjelmaa.

Yhdistys uudistaa strategian, hallinto- ja taloussäännön vuoden 2012 aikana.

Toimitilat

Yhdistys muuttaa uusiin toimitiloihin Helsingin keskustassa yhdessä Monikulttuuriyhdistys Familia Clubin ja Sateenkaariperheiden kanssa. Uudet tilat tarjoavat monipuolisesti kokoontumis- ja koulutusmahdollisuuksia. Myös lapset ja nuoret voidaan huomioida uusissa tiloissa. Tarjoamme tilojamme jatkossakin erilaisille omille ryhmille sekä yhteistyöjärjestöjemme käyttöön. Yhteistyö tulee lisääntymään kumppaniemme kanssa huomattavasti. Päivittäisen toimistoajan lisäksi toimistolla on avoimet ovet kerran viikossa ilta-aikaan sekä tapahtumien yhteydessä.

Yhdistyksen toimistolle voi tulla keskustelemaan, lainaamaan kirjoja kirjastosta tai ostamaan yhdistyksen myymiä tuotteita. Osa ryhmistä kokoontuu yhdistyksen toimistolla.

Luottamushenkilöt

Yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, 5-7 varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallituksen kokouksia pidetään 8-10 vuodessa, vuonna 2012 voidaan lisäksi pitää strategian päivittämiseen liittyviä teemapalavereja. Hallituksen jäsenille järjestetään yhdessä henkilökunnan kanssa vuoden alussa kehittämispäivä, jossa voidaan hioa ja päivittää luottamushenkilöiden ja henkilökunnan välistä yhteistyötä.

Tarvittaessa hallituksesta ja muista sopivista henkilöistä kootaan työryhmiä. Vuonna 2012 tarvetta on ainakin lakityöryhmälle ja sähköisen viestinnän kehittämissyöryhmälle. Hallituksen jäsenille ei makseta kokouspalkkiota, mutta pitkämatkalaisten matkakulut korvataan. Sama pätee työryhmien jäseniin.

Henkilökunta

Vuoden 2012 aikana pyritään tilanteeseen, jossa yhdistyksellä on käytettävissään kolme kokopäiväistä vastaava henkilöstöresurssi. Työ voidaan jakaa useamman osa-aikaisen kesken tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisääntynyt resurssi on tarpeen erityisesti vapaaehtois- ja vertaistoiminnan tukemiseen, monipuolistamiseen ja toimivien toimintatapojen juurruttamiseen valtakunnallisesti. Lisäksi yhdistys tarvitsee lisäresurssia ammattimaiseen viestintään kanavien monipuolistuessa.

Taloushallinto ja varainhankinta

Yhdistyksen taloudesta vastaavat toiminnanjohtaja ja hallitus. Taloustilanteen seuraamiseksi välitilinpäätös tehdään neljännesvuosittain. Kirjanpito tapahtuu ulkopuolisen kirjanpitäjän toimesta. Tilintarkastus on uskottu Tilintarkastusrenkas Oy:lle (HTM Kai Salmivuori).

Suurimmat tulonlähteet ovat Raha-automaattiyhdistyksen yleisavustus ja jäsenmaksut. Tuloja saadaan myös osallistumismaksuista ja myymällä adoptioaiheisia kirjoja.

Yhdistyksen toiminta on erittäin taloudellisesti järjestettyä, koska palkattomat vapaaehtoiset ovat toiminnallaan mukana kaikilla ydinosa-alueilla: hallinnossa, viestinnässä, edunvalvonnassa, vertais- ja paikallistoiminnassa. Lisäksi yhdistys tekee tiivistä yhteistyötä lukuisien kumppanien kanssa vaihtamalla tietoa, ideoita, tiloja ja asiantuntijoita. Järjestämme

yhteisiä tilaisuuksia ja teemme jaettuina hankintoja, säästämme sekä materiaalikustannuksissa että työtunneissa ja annamme vastavuoroisesti omaa asiantuntemustamme toistemme käyttöön. Vuonna 2012 jakaminen on vieläkin konkreettisempää, kun vuokraamme yhteiset tilat muiden järjestötoimijoiden kanssa.

Verkostoituminen

Yhdistys tekee yhteistyötä kaikkien adoptiotahojen kanssa: Interpedia ry, Helsingin kaupunki/Sosiaalivirasto/Adoptiotyöryhmä, Pelastakaa Lapset ry, Yhteiset Lapsemme ry, adoptiokuraattori ja adoption keskusviranomainen sekä adoptiolautakunta (vaihdos adoptiolain myötä sosiaali- ja terveysministeriöstä Valviraan).

Edunvalvontatyötä tehdään yhteistyössä useiden järjestöjen kanssa, muun muassa suomenkielisten ja ruotsinkielisten adoptoitujen aikuisten yhdistysten kanssa (Aikuiset adoptoidut ry, KAA ry, NAF ja VIA rf) sekä Suomen Monikkoperheet, Lapsettomien yhdistys Simpukka, Suomen Uusperheellisten liitto, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto, Sateenkaariperheet, Suomen nuoret lesket ja Monikulttuuriyhdistys Familia Club -yhdistysten muodostaman verkoston kesken (Monimuotoiset perheet -verkosto). Perhenetti-hankkeen pääyhteistyökumppani on Väestöliitto ja Sijoitettu lapsi koulussa -hankkeen kumppani Pesäpuu. Molemmat kehittämissuunnitelmat kuuluvat RAY:n Emma ja Elias -ohjelmaan.

AdoptioPerheet ry kuuluu jäsenenä Nordic Adoption Counciliin, Kehitysyhteistyön palvelukeskukseen Kepaan ja Lastensuojelun Keskusliittoon.

KOULUTUS

Järjestön omiin työntekijöihin kohdistuva

Työntekijöille laaditaan koulutussuunnitelmat. Toiminnanjohtaja suorittaa loppuun järjestö-jet-tutkinnon. Henkilökunnalle hankitaan osaamista sosiaalisessa mediassa.

Jäsenistöön ja luottamushenkilöihin kohdistuva

Jäsenistölle tarjotaan mahdollisuutta kouluttautua yhdistyksen omien koulutusten lisäksi Perhenetti-ohjaajiksi. Luottamushenkilöille järjestetään 1-2 yhdistyksen kehittämiseen liittyvää koulutuspäivää, mahdollisesti yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa.

Ulkopuoliseen ammattihenkilöstöön kohdistuva

Vuonna 2012 keskitytään saattamaan valmiiksi kouluopas.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Vaikuttaminen kansainvälisissä verkostoissa

Yhdistys seuraa adoptiokeskustelua erityisesti muissa Pohjoismaissa, mihin vuoden 2008 alusta alkanut jäsenyys Nordic Adoption Councilissa antaa hyvät mahdollisuudet. Yhdistys lähettää Nordic Adoption Counciliin Tanskassa pidettävään kokoukseen ja Saksassa pidettävään EurAdoptin kokoukseen edustajat hallituksen harkinnan mukaan.

Suomessa mikään muu taho ei tee samaa työtä kuin Adoptioperheet ry, joten molempia osapuolia hyödyttävää yhteistyötä pohjoismaisten kollegojen kanssa pyritään tiivistämään. Lehdessä tuodaan esiin adoptiota globaalissa kontekstissa.

Tavoite 32: Yhteistyön tiivistyminen Nordic Adoption Councilissa.

Tavoite 33: Yhteistyön käynnistyminen EurAdoptissa.

TOIMINNAN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Yhdistys toteuttaa vuosittain itsearvioinnin jäsenkyselyn avulla. Vuoden 2011 aikana siirryttiin sähköisen palautteen keräämiseen, mikä helpottaa kyselyiden suorittamista ja vastausten käsittelyä. Kotisivujen kautta voi palautelomakkeella lähettää kommentteja, kritiikkiä ja ideoita yhdistyksen toimintaan liittyen. Yhdistyksen julkaisemasta materiaalista ja tilaisuuksista kerätään säännönmukaisesti palaute. Ryhmien kävijämäärää ja toimintaa seurataan ja niistä raportoidaan toimintakertomuksessa.

Vaikuttavuutta pyritään lisäämään verkostoitumalla kulloinkin tarkoituksenmukaisimman kumppanin kanssa ja hakemaan synergiahyötyjä.

Strategian päivittämisen yhteydessä kirkastetaan tavoitteita ja mietitään sopivia mittareita. Strategiakauden 2012 - 2016 aikana toteutetaan ulkoinen arviointi tai avustettu itsearvioinnin kehittäminen. Mittareiden ja arvioinnin kehittämisessä hyödynnetään RAY:n seurantajärjestelmän kehitystyö.